

ระเบียบ

มนุษยธรรม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งเพื่อบรรเทา
ความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพระสมพร นามอินทร์^{1*}

รับบทความ: 5 เมษายน 2567 แก้ไขบทความ: 22 เมษายน 2567 ตอรับบทความ: 27 เมษายน 2567

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอระเบียบมนุษยธรรม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย โดยใช้การศึกษาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากตำรา เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า ระเบียบมนุษยธรรมเป็นแนวคิดที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตหรือความขัดแย้ง ความหมายของระเบียบมนุษยธรรมครอบคลุมถึงการสร้างเขตปลอดภัยชั่วคราวเพื่ออำนวยความสะดวกในการอพยพและการจัดส่งความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อผู้ลี้ภัยองค์ประกอบหลักของระเบียบมนุษยธรรมประกอบด้วยเขตห้ามบินและเขตห้ามเดินรถเพื่อป้องกันการโจมตีจากภายนอกและรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ที่ใช้ระเบียบนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมมีหลายด้าน รวมถึงความต้องการด้านมนุษยธรรมที่เร่งด่วน การตกลงร่วมมือระหว่างประเทศหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนจากชุมชนระหว่างประเทศ นอกจากนี้ สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่ต้องการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องพิจารณาเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมอาจแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และความต้องการของแต่ละพื้นที่ แต่โดยทั่วไปจะรวมถึงการจัดตั้งศูนย์ส่งต่อความช่วยเหลือ การกำหนดเส้นทางอพยพที่ปลอดภัย และการจัดหาที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้ลี้ภัย การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมยังมุ่งหวังที่จะเป็นการเริ่มต้นสู่การเจรจาเพื่อสันติภาพและการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างยั่งยืนการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมเป็นกระบวนการที่ต้องการความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: ระเบียบมนุษยธรรม ความช่วยเหลือ ความปลอดภัย การร่วมมือ

¹ นักวิชาการอิสระ

* อีเมล: namein33@gmail.com

The Humanity Corridor: Factors Affecting The Establishment to Alleviate The Suffering of Victims

Phra Somporn Name-in ^{1*}

Abstract

This academic article aims to present the concept of the humanity corridor: factors affecting the establishment to alleviate the suffering of victims. Drawing upon analysis and synthesis of data from textbooks, relevant academic literature, and studies, it is found that humanitarian corridors are designed to provide humanitarian assistance to those affected by crises or conflicts. The concept encompasses the creation of temporary safe zones to facilitate evacuation and necessary aid delivery to affected populations. Key components of humanitarian corridors include no-fly and no-drive zones to prevent external attacks and ensure the safety of those utilizing these corridors. Several factors influence the establishment of humanitarian corridors, including urgent humanitarian needs, international or organizational agreements, and support from cross-border communities. Additionally, the volatile situation in the area where the corridors are needed is a crucial factor to consider for effective implementation. The format of establishing humanitarian corridors may vary depending on the circumstances and requirements of each area but generally includes establishing aid distribution centers, defining safe migration routes, and providing temporary shelter for the displaced. The establishment of humanitarian corridors also aims to initiate negotiations for peace and sustainable conflict resolution.

Keywords: Humanitarian Corridors, Assistance, Safety, Cooperation

¹ independent Scholar

* Email: namein33@gmail.com

บทนำ

การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในสถานการณ์ที่เกิดภัยพิบัติหรือสงครามเป็นเรื่องมีความสำคัญที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ หลักการเบื้องต้นในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมได้แก่ความเป็นกลางของการร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้มีการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัยอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สูงที่สุดที่เป็นไปได้ โดยการเน้นที่ความเป็นกลางในการบริหารจัดการ ความโปร่งใสในการดำเนินงาน ความมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และความเป็นเอกภาพในการให้บริการ ภัยพิบัติเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดและส่งผลกระทบต่อผู้คนเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดความเดือดร้อนและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยเหตุนี้ จึงมีการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมขึ้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย ระเบียบมนุษยธรรมเป็นกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการสำคัญในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม ได้แก่ ความเป็นกลาง ความโปร่งใส ความมีส่วนร่วม และความเป็นเอกภาพ

ระเบียบมนุษยธรรมหรือ Humanitarian Corridor เป็นความตั้งใจทางมนุษยธรรมที่มุ่งหวังให้คนที่อยู่ในพื้นที่ที่เกิดสงครามหรือสถานการณ์ฉุกเฉินสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือและความคุ้มครองอย่างปลอดภัย (สถาบันปรีดีพนมยงค์, 2567) โดยระเบียบมนุษยธรรมนี้จะเส้นทางเดินหรือเส้นทางที่กำหนดขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถนำเข้าวัสดุความช่วยเหลือพื้นฐาน เช่น อาหาร ยา และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เข้ามาให้กับคนที่ต้องการโดยไม่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของพวกเขา การสร้างระเบียบมนุษยธรรมนี้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในบริเวณที่มีการสงครามหรือสถานการณ์เฉียดขบวน และต้องมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระหว่างประเทศและหน่วยงานการช่วยเหลือเพื่อให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและปลอดภัยสำหรับประชากรที่ต้องการความช่วยเหลือ (BenarNews, 2567) ปัญหาคนพลัดถิ่นในเมียนมาเกิดขึ้นเพราะกองทัพเมียนมาได้ทำรัฐประหาร ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน และยึดอำนาจและควบคุมตัวนายวิน มินต์ ประธานาธิบดี นางอองซาน ซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐ และสมาชิกพรรคหลายคน โดยอ้างว่าเป็นการตอบโต้การทุจริตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563 ซึ่งพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (NLD) ที่นำโดยนางอองซาน ซูจี เป็นฝ่ายชนะประชาชนจำนวนมากในเมียนมาออกมาประท้วงต่อต้านรัฐประหาร ทำให้รัฐบาลทหารเมียนมาใช้กำลังปราบปรามอย่างหนัก เกิดเป็นการสู้รบภายในประเทศระหว่างกลุ่มต่อต้านรัฐประหาร-กองกำลังชาติพันธุ์ กับกองทัพของรัฐบาลเมียนมา

บทความวิชาการนี้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระเบียบมนุษยธรรมให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความหมายและองค์ประกอบของระเบียบมนุษยธรรม

สงครามและความขัดแย้งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผู้คนทั่วโลก ส่งผลให้เกิดผู้บาดเจ็บล้มตาย สูญเสียทรัพย์สิน และขาดแคลนอาหารและยารักษาโรค ระเบียบมนุษยธรรมเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ได้รับผลกระทบจากสงครามและความขัดแย้งได้รับความช่วยเหลืออย่างทันที่และมีประสิทธิภาพ บทความนี้จะกล่าวถึงความหมายและองค์ประกอบของระเบียบมนุษยธรรม

ระเบียบมนุษยธรรม (humanitarian corridor) เป็นเขตปลอดทหารชั่วคราวที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการอพยพของผู้ลี้ภัยออกจากภูมิภาคซึ่งอยู่ภายใต้วิกฤตได้อย่างปลอดภัย ระเบียบมนุษยธรรมยังอาจรวมถึงเขตห้ามบิน (no-fly zone) หรือเขตห้ามเดินรถ (no-drive zone) (Wikipedia, 2567) ระเบียบมนุษยธรรมหรือ Humanitarian Corridor (ประเสริฐ กิจจานนท์, 2566) คือ พื้นที่หรือเส้นทางที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือและความคุ้มครองแก่ประชากรที่อยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือความเสี่ยงต่าง ๆ โดยทั่วไปมักจัดตั้งขึ้นในเขตสงครามหรือบริเวณที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถนำเข้าวัสดุความช่วยเหลือพื้นฐานเช่น อาหาร ยา และอุปกรณ์ทางการแพทย์เข้ามาหาประชากรที่ต้องการโดยปลอดภัย โดยทั่วไปแล้ว การสร้างระเบียบมนุษยธรรมนี้จะเป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระหว่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ หรือองค์กรที่มุ่งรวมทุนหรือสนับสนุนกิจกรรมนี้เพื่อวัตถุประสงค์ทางมนุษยธรรมในระหว่างสงครามหรือสถานการณ์อันตรายอื่น ๆ การสร้างระเบียบมนุษยธรรมมีความสำคัญเนื่องจากมันช่วยให้คนที่อยู่ในพื้นที่สงครามหรือความเสี่ยงสามารถได้รับความช่วยเหลือที่จำเป็นโดยไม่เสี่ยงต่อชีวิตและสุขภาพของพวกเขา นอกจากนี้ ระเบียบมนุษยธรรมยังช่วยสร้างโอกาสให้หน่วยงานช่วยเหลือและอาสาสมัครสามารถทำงานในพื้นที่นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบมนุษยธรรมเป็นกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในสถานการณ์สงครามหรือภัยธรรมชาติ ระเบียบมนุษยธรรมมีองค์ประกอบหลายอย่างที่ร่วมมือกันเพื่อให้ความช่วยเหลือถึงกับผู้ที่ต้องการ (สมชาย รัตนศิริ, 2565) ดังนี้

โครงสร้างระเบียบมนุษยธรรมมักมีโครงสร้างที่ชัดเจนและเป็นระบบ เช่น การมีหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการและดำเนินระเบียบมนุษยธรรม อาทิ เจ้าหน้าที่รัฐบาล องค์กรช่วยเหลือมนุษยธรรม และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร

กระบวนการทำงาน ระเบียบมนุษยธรรมมีกระบวนการทำงานที่เข้าใจและเป็นระเบียบ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ นี้รวมถึงกระบวนการในการตรวจสอบความจำเป็นของความช่วยเหลือและการประเมินความเสี่ยง

กลไกการประสานงาน การสร้างระเบียบมนุษยธรรมใช้กลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในกระบวนการ โดยทั่วไปมีการประสานงานกับหน่วยงานรัฐบาล เอกชน และองค์กรสาธารณะ เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่มีความขัดแย้ง

เครื่องมือในการปฏิบัติงาน การดำเนินการในระเบียงมนุษยธรรมจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น พาหนะ เครื่องมือแพทย์ อาหาร และอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย เพื่อสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือ

จากข้อความข้างต้น ระเบียงมนุษยธรรม คือ พื้นที่หรือเส้นทางปลอดภัยชั่วคราว ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม แก่ผู้ประสบภัยในสถานการณ์สงครามหรือภัยพิบัติ ช่วยให้พวกเขาเข้าถึงอาหาร ยา และความจำเป็นพื้นฐานอื่น ๆ ได้อย่างปลอดภัย ระเบียงมนุษยธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในสถานการณ์ฉุกเฉิน การพัฒนาและสนับสนุนระเบียงมนุษยธรรม จะช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือที่จำเป็น และมีชีวิตที่ดีขึ้นได้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งระเบียงมนุษยธรรม

ระเบียงมนุษยธรรมเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกป้องสิทธิมนุษยชนและบรรเทาทุกข์ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต การจัดตั้งระเบียงมนุษยธรรมต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของทรัพยากร ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ และการสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศ บทความนี้จะกล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งระเบียงมนุษยธรรม (Autesserre S, 2010), (โคจิรัตน์ วรพันธุ์, 2565)

ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยนโยบายมีผลสำคัญในการสร้างระเบียงมนุษยธรรม เนื่องจากนโยบายรัฐบาลสามารถกำหนดแนวทางและกฎระเบียงมนุษยธรรม รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศและภาคเอกชนในกระบวนการช่วยเหลือ อีกทั้งนโยบายรัฐบาลยังสามารถกำหนดเงื่อนไขการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรสาธารณะในระเบียงมนุษยธรรม ตัวอย่างที่มา รายงานเรื่อง "Humanitarian Access and the Protection of Civilians in Armed Conflict" จาก UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) อธิบายถึงความสำคัญของนโยบายในการเข้าถึงและความคุ้มครองของประชาชนในสงคราม

ปัจจัยด้านทรัพยากร (Resource Factors) ทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดตั้งระเบียงมนุษยธรรม เพราะทรัพยากรการเงิน อุปกรณ์และพาหนะที่มีความพร้อมสามารถสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรด้านนี้อาจมาจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ตัวอย่างที่มา รายงานเรื่อง "Financing the Response to Humanitarian Crises" จาก UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) อธิบายการจัดหาทรัพยากรการเงินสำหรับการตอบสนองในสถานการณ์ฉุกเฉิน

ปัจจัยด้านความร่วมมือ (Cooperation Factors) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานเอกชน และองค์กรสาธารณะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างระเบียงมนุษยธรรม เพื่อให้มีการประสานงานและการให้บริการความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพและไม่มีความขัดแย้ง ตัวอย่างที่มา รายงานเรื่อง "Enhancing

Humanitarian Coordination" จาก UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) อธิบายถึงการร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานในการจัดการระเบียบมนุษยธรรม

ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Cultural Factors) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับความเข้าใจและการยอมรับของสังคมในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือกับผู้ประสบภัย ความเคารพและการเสริมสร้างความหวังและการช่วยเหลือมนุษยธรรม ตัวอย่างที่มา งานวิจัยเรื่อง "Cultural Factors in Humanitarian Assistance" ซึ่งนำเสนอการวิเคราะห์วัฒนธรรมและปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการให้ความช่วยเหลือมนุษยธรรมในสถานการณ์สงครามและภัยธรรมชาติ

จากข้อความข้างต้น ระเบียบมนุษยธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกป้องสิทธิมนุษยชนและบรรเทาทุกข์ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมจึงต้องพึงพาปัจจัยหลายประการ เช่น นโยบายรัฐบาลที่สามารถกำหนดแนวทางและกฎระเบียบมนุษยธรรม การจัดหาทรัพยากรและการร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ ปัจจัยวัฒนธรรมยังมีความสำคัญในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือกับผู้ประสบภัย

รูปแบบการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม

ในสถานการณ์ความขัดแย้งหรือภัยพิบัติ ผู้คนจำนวนมากมักตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจึงเป็นเรื่องสำคัญ หนึ่งในแนวทางการช่วยเหลือที่สำคัญคือการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ได้รับผลกระทบสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

รูปแบบ ของการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม มีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานการณ์ สภาพพื้นที่ และความต้องการของผู้ประสบภัย โดยทั่วไปแล้วรูปแบบการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบหลัก (The New Humanitarian, 2023), (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล, 2567) ดังนี้

1. ระเบียบมนุษยธรรมแบบถาวร จัดตั้งขึ้นในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งรุนแรงและยืดเยื้อ มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัยในระยะยาว มีการจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานและระบบการจัดการที่ชัดเจน ตัวอย่าง ระเบียบมนุษยธรรมในเขตกาซา
2. ระเบียบมนุษยธรรมแบบชั่วคราว จัดตั้งขึ้นในพื้นที่ที่เกิดวิกฤตการณ์ฉุกเฉิน มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัยในระยะสั้น มีการจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานและระบบการจัดการที่เรียบง่าย ตัวอย่าง ระเบียบมนุษยธรรมในเขตภัยพิบัติ
3. ระเบียบมนุษยธรรมแบบผสมผสาน ผสมผสานรูปแบบถาวรและชั่วคราวเข้าด้วยกัน ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานการณ์ สภาพพื้นที่ และความต้องการของผู้ประสบภัย

การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมมีรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานการณ์ แต่มีคุณสมบัติหลักที่แทนที่กันได้ (จิระกุล กุลธิดา, 2565) เราสามารถอธิบายรูปแบบนี้ดังนี้

การร่วมมือระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานนานาชาติ ในสถานการณ์สงครามหรือวิกฤติธรรมชาติ รัฐบาลของประเทศที่เกิดเหตุจะร่วมมือกับหน่วยงานนานาชาติ เช่น องค์การสหประชาชาติ (UN) และหน่วยงานช่วยเหลือมนุษยธรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือถึงผู้ประสบภัย การนำเสนอคำร้องขอความช่วยเหลือเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการนี้

การร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคเอกชน เช่น องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร อาจมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม โดยการบริจาคทรัพยากรการเงิน อุปกรณ์ หรือบุคลากร เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การควบคุมความปลอดภัยในการเข้าถึงพื้นที่ระหว่างรัฐบาลและองค์กรภาคเอกชนเป็นสิ่งสำคัญ

การประสานงานระหว่างหน่วยงาน การสร้างระเบียบมนุษยธรรมต้องการการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนร่วม รวมถึงการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการจัดการข้อมูลและการควบคุมสถานการณ์ การประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐบาล องค์กรภาคเอกชน และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรเป็นสิ่งสำคัญ

การให้บริการด้านความช่วยเหลือ การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมเน้นการให้บริการความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย ซึ่งรวมถึงการให้อาหาร น้ำดื่ม การรักษาและการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ และความรู้สึกด้านจิตใจของผู้ประสบภัย

จากข้อความข้างต้น ระเบียบมนุษยธรรม เปรียบเสมือนเส้นทางแห่งชีวิต ท่ามกลางความโหดร้ายของสงครามและภัยพิบัติ เป็นพื้นที่ปลอดภัยที่ยื่นมือเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้พวกเขามีโอกาสรอดชีวิตและเริ่มต้นชีวิตใหม่ รูปแบบการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ พื้นที่ และความต้องการ มีทั้งแบบถาวร ชั่วคราว และผสมผสาน องค์ประกอบสำคัญคือความปลอดภัย การเข้าถึง การช่วยเหลือ และการประสานงาน ข้อดีคือ ช่วยให้ผู้ประสบภัยเข้าถึงความช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และบรรเทาความทุกข์ทรมาน ข้อจำกัดคือ ความซับซ้อน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และทรัพยากรที่จำกัด ตัวอย่างที่เด่นชัดคือ ระเบียบมนุษยธรรมในเขตกาซา และพื้นที่ประสบภัยพิบัติการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม เปรียบเสมือนแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ ช่วยให้ผู้ประสบภัยมีโอกาสที่จะกลับมาใช้ชีวิตที่ดีอีกครั้ง

แนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม

แนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม มุ่งเน้นไปที่การสร้างและส่งเสริมการสร้างพื้นที่และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมและความเข้าใจในมนุษยธรรมของชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงและประสานงานระหว่างความรู้และการทำงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษยธรรม การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมเป็นกลไกสำคัญในการบรรเทาความ

เดือดร้อนของผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติทั้งธรรมชาติและจากการกระทำของมนุษย์ แนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม (Price, R. A, 2020) มีดังนี้

1. การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อจัดทำกรอบความร่วมมือและกลไกการประสานงานที่มีประสิทธิภาพสำหรับการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม องค์กรระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ (UN) และคณะกรรมการกาชาดสากล (ICRC) ควรมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและประสานงานการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม

2. การส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคม

องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัย รัฐบาลควรสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคมในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม ภาคประชาสังคมควรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม

3. การพัฒนากลไกการระดมทุน

การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมจำเป็นต้องมีเงินทุนสนับสนุน รัฐบาลควรพัฒนากลไกการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพ โดยร่วมมือกับภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และประชาชนทั่วไป

4. การสร้างความตระหนักรู้

รัฐบาล องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคมควรมีบทบาทในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของระเบียบมนุษยธรรมแก่ประชาชนทั่วไป

5. การพัฒนาศักยภาพ

รัฐบาลควรพัฒนาศักยภาพในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม โดยฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ พัฒนากรอบกฎหมาย และจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น

จากข้อความข้างต้น การส่งเสริมการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมเป็นหนึ่งในมาตรการของการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทั้งธรรมชาติและจากการกระทำของมนุษย์ เพื่อให้การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมสำเร็จได้มีแนวทางหลายด้านที่สำคัญ หนึ่งในนั้นคือการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยรัฐบาลควรเป็นผู้นำในการสร้างกรอบความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศ เพื่อให้การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ เช่นเดียวกับความสำคัญของบทบาทของภาคประชาสังคม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัย รัฐบาลควรสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทนี้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้การพัฒนากลไกการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพก็เป็นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณา เพื่อให้การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอ สุดท้ายการสร้างความรู้ให้กับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับความสำคัญของระเบียบมนุษยธรรม เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้มีการรับรู้และเข้าใจในการสนับสนุนและร่วมมือกันในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมได้อย่างเต็มที่

สรุป

ระเบียบมนุษยธรรมเป็นส่วนสำคัญของการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติที่เกิดขึ้น เช่น การประท้วง การชุมนุม หรือภัยธรรมชาติ เป้าหมายหลักของระเบียบมนุษยธรรมคือการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประสบภัย เช่น การให้บริการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ การให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ และการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ เป้าหมายเสริมคือการสร้างช่องทางให้ผู้ประสบภัยสามารถเข้าถึงบริการและทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัย

ในการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม เมืองค์ประกอบหลักที่สำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยโครงสร้างหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน กระบวนการทำงานที่เป็นระเบียบและมีประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน กลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการเข้าใจและการปฏิบัติตรงตามแผนการดำเนินงาน รวมถึงเครื่องมือและทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน โดยเช่นนี้ การจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมจะมีผลให้สามารถมอบบริการและความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั้งที่อุปกรณ์และความต้องการต่าง ๆ ของผู้ประสบภัย รูปแบบการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรมมี 3 แบบคือ แบบถาวร แบบชั่วคราว และแบบผสมผสาน แต่มีข้อจำกัดเช่น ความซับซ้อนของการจัดตั้ง ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และทรัพยากรที่จำกัด แนวทางการพัฒนาระเบียบมนุษยธรรมคือ เพิ่มการประสานงานระหว่างหน่วยงาน พัฒนากลไกการติดตามและประเมินผล และสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการดำเนินงาน

แม้ว่าระเบียบมนุษยธรรมจะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย แต่ก็มีข้อจำกัดและอุปสรรคบางประการ โดยเฉพาะในเรื่องของความซับซ้อนของการจัดการและบริหารงาน ความเสี่ยงในด้านความปลอดภัย และข้อจำกัดในทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้การรับมือกับปัญหาเหล่านี้ จึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบระเบียบมนุษยธรรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสม

บรรณานุกรม

จิระกุล กุลธิดา. (2565). รูปแบบการจัดตั้งระเบียบมนุษยธรรม: บทบาททวนวรรณกรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(2), 21-34.

ประเสริฐ กิจจานนท์. (2566). ระเบียบมนุษยธรรม: เครื่องมือสำคัญในการบรรเทาทุกข์จากภัยพิบัติ. *วารสารมนุษยธรรมและการพัฒนา*, 10(2), 1-16.

ไศจิรัตน์ วรพันธุ์. (2565). *ศูนย์พักพิงชั่วคราว สำหรับผู้ประสบภัยในสถานการณ์ภัยพิบัติ*. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). 6196.

สถาบันปริดิพนมยงค์. (2567). *ระเบียบมนุษยธรรม บ้นได้ขั้นแรกของสันติภาพ*.

<https://pridi.or.th/th/content/2023/08/1658>

สมชาย รัตนะศิริ. (2565). *ระเบียบมนุษยธรรม: หลักการและแนวทางปฏิบัติ*. สำนักพิมพ์วิญญูชน.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล. (2567). รัฐบาลเดินหน้าจัดตั้ง “ระเบียบมนุษยธรรม”
ชายแดนไทย-เมียนมา เพื่อให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม.

<https://www.thaigov.go.th/infographic/contents/details/8073>

Autesserre, S. (2010). *The trouble with the Congo: Local violence and the failure of international peacebuilding*. Cambridge University Press.

BenarNews. (2567). ไทยเริ่มระเบียงมนุษยธรรมเมียนมาแล้ว.

<https://www.benarnews.org/thai/news/th-myanmar-humanitarian-aid-03252024054955.html>

Price, R. A. (2020). *Humanitarian pauses and corridors in contexts of conflict*. K4D Helpdesk Report, 883.

The New Humanitarian. (2023). *Crowded camps and local aid: How DR Congo's M23 conflict is impacting Goma*. <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2024/04/04/crowded-camps-and-local-aid-how-dr-congos-m23-conflict-impacting-goma>

Wikipedia. (2567). ระเบียงมนุษยธรรม.

https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%9A%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B8%B8%E0%B8%A9%E0%B8%A2%E0%B8%98%E0%B8%A3%E0%